

Protocol acadèmic i docent per als graus de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona

Aprovat per la Junta de Facultat el 26 de març de 2009, revisat per la Comissió Acadèmica de la Facultat el 18 de maig de 2010, el 2 de maig de 2011, el 5 de juny de 2012, el 13 de maig de 2013, el 12 de juny de 2014 i el 4 de maig de 2015.

SUMARI

[I. Els grups](#)

[II. El sistema d'avaluació](#)

[A. Aspectes generals](#)

[B. L'avaluació continuada](#)

[C. L'avaluació única](#)

[D. L'avaluació del treball de fi de grau](#)

[E. La reavaluació](#)

[F. La reavaluació en el règim d'avaluació continuada](#)

[G. La reavaluació en el règim d'avaluació única](#)

[H. La reavaluació en els treballs i les pràctiques](#)

[III. Les activitats avaluable](#)

[IV. El pla docent de l'assignatura](#)

[V. La dedicació de l'alumnat](#)

[VI. La coordinació docent](#)

[VII. La tutoria prèvia a la matriculació](#)

[VIII. Els Grups d'Estudi Orientat](#)

[A. Aspectes generals](#)

[B. Les hores de docència presencial](#)

[C. L'avaluació](#)

[D. La metodologia](#)

[IX. Els criteris de presentació formal dels treballs](#)

[X. La còpia, el plagi i els procediments fraudulents](#)

[XI. Les excepcions al Protocol i la revisió](#)

[Annexos](#)

De conformitat amb el que disposa l'article 14.1 de l'Estatut de la Universitat de Barcelona, i els articles 5.1.1, 18.4.b, g i h del Reglament de la Facultat de Dret, aquesta Facultat té competència per aprovar directrius d'actuació i establir criteris bàsics d'organització i de coordinació de les activitats docents, per tal de vetllar per la millora de la qualitat docent i fer possible l'adaptació dels ensenyaments de la Facultat a l'espai europeu d'ensenyament superior. En virtut d'això, aquesta normativa docent i d'avaluació incorpora, concreta i desenvolupa diverses disposicions generals i també específiques de la Universitat de Barcelona, com, entre d'altres, el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials; el Reial decret 1125/2003, de 5 de setembre, pel qual s'estableix el sistema europeu de crèdits i el sistema de qualificacions en les titulacions universitàries de caràcter oficial i amb validesa a tot el territori nacional; els criteris per elaborar la programació universitària de Catalunya, aprovats per la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya de la Generalitat de Catalunya de 12 de novembre de 2007; les bases reguladores de l'oferta d'ensenyaments de grau a la UB, aprovades pel Consell de Govern de la Universitat de Barcelona el 18 de febrer de 2008; i la «Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i qualificació dels aprenentatges» (NRPDA), aprovada pel Consell de Govern de la Universitat de Barcelona el 8 de maig de 2012.

Els nous graus que la Facultat de Dret va començar a impartir el curs 2009-2010 van ser una gran ocasió per afrontar canvis importants i necessaris. L'inici d'aquesta nova etapa dels nostres estudis, en el marc d'un mateix espai europeu d'ensenyament superior, facilitava una nova orientació de la Facultat quant a la pràctica docent. Aquest era el moment de superar pràctiques docents que responien a altres necessitats, d'incorporar major varietat de metodologies i de recursos a la nostra docència i avaluació, i de mantenir, naturalment, tots els instruments docents que havien funcionat i amb els quals havíem obtingut bons resultats. En aquesta nova orientació docent i acadèmica la qualitat de la docència és l'objectiu principal, per a la consecució del qual s'han de programar les accions docents, acadèmiques, administratives i institucionals adients, una de les quals és aquest protocol academicodocent.

En aquest context, el «Protocol academicodocent per als graus de la Facultat de Dret» estableix el contingut bàsic d'un model de docència per a tots els graus de la Facultat de Dret. Fixa, d'aquesta manera, el marc de l'actuació docent per a totes les assignatures dels nous graus a partir del curs 2009-2010. Aquest protocol no pretén uniformar ni homogeneïtzar la docència de tots els grups o de tots els ensenyaments, ni tampoc igualar l'acció docent de tot el professorat que hi exerceix la docència ni limitar-ne la llibertat de càtedra. La Junta de la Facultat de Dret, o, en el seu cas, la seva Comissió Acadèmica (plenària) delegada, entén que mantenir i fomentar la pluralitat d'accions i metodologies docents, tant individuals com col·lectives, és enriquidor per al conjunt de la Facultat i per als estudiants. Però al mateix temps considera que aquesta pluralitat ha de ser compatible amb un model academicodocent compartit i acceptat que caracteritzi la docència de la nostra Facultat en el marc de l'EEES.

D'altra banda, les línies metodològiques i d'avaluació que conté aquest document han estat dissenyades per facilitar la incorporació de la immensa majoria del professorat al nou marc educatiu que s'inaugura amb els nous graus, i que la Facultat adapta i emmotlla a les seves característiques i necessitats específiques. I, si bé l'objectiu principal és que tot el cos docent avanci conjuntament i en la mateixa direcció, això no ha de frenar ni ser obstacle per a les iniciatives, tant individuals com col·lectives, de millora de la qualitat docent o d'innovació docent que avui dia hi ha en els ensenyaments de la Facultat.

Els aspectes essencials del model docent dels nous graus de la Facultat de Dret són els següents:

- Un sistema d'avaluació continuada i, al mateix temps, la possibilitat d'avaluació única per als estudiants que ho desitgin, d'acord amb la normativa vigent a la UB (NRPDA)
- L'existència d'una prova final de concepció general i globalitzadora de cada assignatura objecte d'estudi.
- L'adopció universal del crèdit ECTS i l'equivalència corresponent en hores de treball de l'estudiant (RD 1125/2003).
- La combinació equilibrada d'activitats teòriques, activitats aplicades i activitats teoricopràctiques.
- L'existència de grups reduïts (desagregats) per facilitar un ensenyament amb un component aplicat important, i, opcionalment, de grups agregats per aprofitar les sessions magistrals quan es consideri convenient.
- La constitució d'equips docents i de la coordinació docent del professorat.
- La utilització docent del Campus Virtual de la UB.
- L'existència i la singularitat dels Grups d'Estudi Orientat (GEO).
- La regulació de la còpia, el plagi i els procediments fraudulents.

I. ELS GRUPS

1. En els grups ordinaris dels graus la docència presencial ocupa aproximadament un terç del treball de l'estudiant, el qual també ha de desenvolupar activitats dirigides i treball autònom. La docència presencial és la que es duu a terme especialment a l'aula, amb la presència del docent, i s'hi inclouen tant les classes teòriques com les aplicades. Les hores de docència presencial són les que han programat i aprovat els consells d'estudis, i no es poden modificar ni alterar sense que aquests ho autoritzin.
2. La docència s'ha de fer, essencialment, en grups bàsics d'aproximadament 70 estudiants, sempre que els recursos humans i materials ho permetin.
3. Tots els grups bàsics poden estar desagregats en grups d'uns 35 estudiants en un terç de les hores de docència presencial programada. Hi ha la possibilitat, opcional per als departaments, d'agregació de diversos grups bàsics en un grup superior o més. Això és possible en un màxim d'un terç de les hores de docència presencial programada.
4. A les assignatures amb un nombre significatiu d'alumnat de segona matrícula s'hi poden crear grups d'estudi orientat (GEO), en els quals es poden matricular, entre d'altres, aquests estudiants de segona matrícula (*vegeu VIII*).

II. EL SISTEMA D'AVUACIÓ

A. ASPECTES GENERALS

5. Aquell exercici d'avaluació continuada, de síntesi o única, presencial o no presencial, que no reuneixi els mínims exigibles de correcció lingüística en els dominis ortogràfic, sintàctic o lèxic mereixerà la qualificació de suspens, independentment del contingut material que presenti (amb nota màxima de 4).
6. Des del curs 2012-2013 totes les assignatures de tots els graus de la UB només tenen una convocatòria.
7. Les qualificacions de les activitats avaluables obligatòries, les de la prova de síntesi i les d'avaluació única s'han de fer públiques com a màxim 15 dies naturals després d'haver-se realitzat o lliurat. Un cop lliurades, tant les activitats avaluables com les d'aprenentatge, és recomanable que s'estableixin mecanismes ràpids i eficients perquè l'alumnat pugui estar al corrent dels seus errors i sigui conscient del nivell d'aprenentatge i dels problemes que té.
8. El professor podrà tenir en compte, addicionalment a les proves avaluables, una altra mena d'evidències d'aprenentatge. La valoració que el professor faci d'aquestes evidències permetrà millorar, eventualment, la nota aritmètica obtinguda com a resultat de la qualificació de les proves avaluables. Especialment escau quan la qualificació final (activitats d'AC + PS) és igual o superior a 7 i la nota de la prova de síntesi és superior.

B. L'AVALUACIÓ CONTINUADA

9. El sistema d'avaluació ordinari és l'avaluació continuada, que ha de servir tant per acreditar i valorar l'adquisició dels aprenentatges com, sobretot, per esdevenir un instrument de formació i d'aprenentatge.

10. En el règim ordinari o d'avaluació continuada hi ha una prova de síntesi i un seguit d'activitats avaluables. La prova de síntesi és de concepció global, de manera que garanteix l'assoliment dels objectius de la matèria exposats en el pla docent, tant pel que fa als coneixements que cal adquirir com pel que fa a les habilitats que cal desenvolupar. La prova de síntesi i el conjunt d'activitats avaluables han de permetre acreditar l'adquisició dels coneixements teòrics o conceptuals de la matèria i també, en un vessant pràctic, la capacitat de resoldre activitats aplicades d'aquesta matèria.

11. La prova de síntesi ha de comptar entre un 30% i un 50% de la nota final de l'assignatura, mentre que el conjunt d'activitats d'avaluació continuada ha de comptar la proporció restant. Opcionalment, els plans docents poden preveure una porció de la qualificació final, no superior al 10%, destinada a valorar d'altres evidències d'aprenentatge.

12. Per aprovar l'assignatura cal haver superat la prova de síntesi, independentment del valor ponderat que tingui assignat. En aquests casos, la nota final és la qualificació numèrica que decideixi el professor d'acord amb la trajectòria de l'estudiant.

13. Els consells d'estudis de cada ensenyament han de determinar la data en què s'ha de dur a terme la prova de síntesi.

14. El pla docent i el programa d'activitats poden fixar, si es creu convenient, l'assistència obligatòria dels estudiants que segueixen un règim d'avaluació continuada a sessions concretes o activitats puntuals. En aquest cas també s'han de fixar les condicions i les conseqüències de no haver assistit a aquestes activitats o sessions obligatòries.

15. En els casos en què l'estudiant no hagi sol·licitat avaluació única i romangui, per tant, en el règim d'avaluació continuada, si no presenta cap activitat avaluable ni fa la prova de síntesi rep la qualificació final de «no presentat» (P). Si presenta alguna activitat avaluable però abandona el procés d'avaluació continuada sense completar-lo, la qualificació és la mitjana ponderada prevista en el pla docent, entenent que ha obtingut un 0 de les activitats que no ha presentat.

16. Per obtenir una qualificació favorable d'avaluació continuada és imprescindible haver elaborat totes les activitats obligatòries que assenyala el pla docent i la prova de síntesi corresponent.

C. L'AVALUACIÓ ÚNICA

17. L'estudiant té la possibilitat d'acollir-se a l'avaluació única en les condicions que fixa la normativa de la Universitat de Barcelona.

18. La prova d'avaluació única ha de permetre avaluar l'adquisició dels mateixos coneixements i habilitats declarats de l'assignatura que hauran estat acreditats mitjançant el conjunt de les proves de l'avaluació continuada, inclosa la de síntesi. En conseqüència, la prova d'avaluació única ha de ser necessàriament diferent de la prova de síntesi i ha de presentar un nivell d'exigència equivalent al que es demani en el conjunt de proves de l'avaluació continuada. A més a més de la prova, el professor podrà demanar la presentació de determinades activitats.

19. El Pla docent de l'assignatura haurà de determinar, per a cada grup, el tipus de prova d'avaluació única, amb un contingut diferenciat del de la prova de síntesi.

20. La Secretaria d'Estudiants i Docència ha de preveure tots els mitjans possibles per facilitar la inscripció de l'alumnat, ja sigui a través d'un formulari electrònic, d'un imprès en paper per emplenar, etc. Els estudiants que no sol·licitin l'avaluació única dins del termini establert hauran de continuar en règim d'avaluació continuada.

21. La data límit per inscriure's a l'avaluació única la fixa la Comissió Acadèmica, i la data (o les dates) de realització de l'avaluació única de cada assignatura l'han de fixar els consells d'estudis respectius. El termini per inscriure's a l'avaluació única és d'un mes i mig comptant a partir de l'inici del quadrimestre corresponent.

D. L'AVALUACIÓ DEL TREBALL DE FI DE GRAU

22. La defensa oral del treball es duu a terme davant de tribunals formats per dos o tres membres –segons que ho determinin els consells d'estudis- més un suplent. Els membres seran docents dels departaments que imparteixen docència als graus de la Facultat, i un dels membres de la comissió avaluadora podrà ser el tutor del treball de l'alumne.

23. L'avaluació dels TFG ha de tenir en compte els aspectes següents:

- a)* La qualitat substantiva del contingut del treball (60% de la qualificació final).
- b)* La qualitat formal del treball escrit (20%).
- c)* La qualitat expositiva oral i la capacitat de debat i defensa argumentada (20%).

24. Aquells ensenyaments que així ho acordin poden tenir en compte, en l'avaluació de tots els TFG de l'ensenyament, un màxim del 10% de la qualificació final per valorar el procés d'elaboració del TFG. En aquest cas la qualificació la dona el tutor del treball, i aquest 10% de la qualificació es resta del 60% assignat al contingut del treball.

E. LA REEVALUACIÓ

25. Dins del marc d'una sola convocatòria ordinària, hi ha la possibilitat de reavaluar l'avaluació continuada o l'avaluació única que no hagi estat superada, a partir dels criteris generals que s'estableixen a continuació. Els consells d'estudis fixaran els dies necessaris per dur a terme les proves de reavaluació de les assignatures de grau.

26. La reavaluació exigeix que l'estudiant hagi estat avaluat prèviament, i exclou aquells casos en què la qualificació sigui «no presentat».

F. LA REAVALUACIÓ EN EL RÈGIM D'AVAUACIÓ CONTINUADA

27. Els estudiants que tinguin una qualificació final de «suspens» en alguna assignatura en règim d'avaluació continuada, podran fer una nova prova de síntesi i obtenir-hi el valor ponderat que té assignada aquesta prova en el Pla Docent corresponent. La nova qualificació de la prova de síntesi es tornarà a ponderar amb la qualificació que l'estudiant havia obtingut en les activitats avaluable. Només en aquells casos en què el Pla Docent fixa algun tipus de requisit per poder-se presentar a la prova de síntesi, els departaments decidiran, i el Pla Docent ho especificarà, com es poden recuperar les activitats d'avaluació continuada, a més a més de la prova de síntesi.

G. LA REAVALUACIÓ EN EL RÈGIM D'AVAUACIÓ ÚNICA

28. Els estudiants que hagin suspès alguna assignatura en règim d'avaluació única, podran ser reavaluats d'avaluació única si prèviament havien estat avaluats. Com s'ha assenyalat anteriorment, s'exclouran de la reavaluació els supòsits de «no presentat».

H. LA REAVALUACIÓ EN ELS TREBALLS I LES PRÀCTIQUES

29. En el cas de les assignatures de Treball de Final de Grau, Treball de Final de Màster i Tècniques de Treball i Comunicació (Instrumentari, en el grau de Ciències Polítiques i de l'Administració), les comissions avaluadores hauran de valorar en cada cas si el treball qualificat amb «suspens» té parts que poden ser esmenades adequadament en un període relativament breu de temps. Si es creu que les deficiències no poden ser reparades en un període breu de temps, es consolida la qualificació de «suspens», i en el cas contrari, la mateixa comissió avaluadora decidirà si revisa la reparació de les deficiències o si delega aquesta funció en el tutor del treball.

30. En el cas de l'assignatura de Pràctiques Externes (curriculars), el tutor, de manera similar al cas anterior, valorarà si la memòria de pràctiques suspesa és susceptible de ser corregida en un període breu de temps per reparar-hi les deficiències.

III. LES ACTIVITATS AVALUABLES

31. En les assignatures de sis crèdits, l'alumnat ha de dur a terme tres o quatre activitats avaluable obligatòries, que compten en conjunt entre el 50% i el 70% de la nota final, i una prova de síntesi, que compta entre el 30% i el 50 % restant de la nota final (*vegeu II B*). En les assignatures de nou crèdits, n'han de dur a terme entre tres i cinc, més la prova de síntesi, amb la mateixa proporció de qualificació que en el cas anterior. En les assignatures de tres crèdits (optatives), els estudiants han de dur a terme entre una i tres activitats avaluable, a més de la prova de síntesi, amb idèntica proporció que en els casos anteriors.

Crèdits de l'assignatura	Activitats avaluables obligatòries d'avaluació continuada (AC)	Valor de les activitats avaluables obligatòries d'AC	Valor de la prova de síntesi (PS)
3 crèdits ECTS	Entre 1 i 3 activitats	50 % - 70 %	30 % - 50 %
6 crèdits ECTS	Entre 3 i 4 activitats	50 % - 70 %	30 % - 50 %
9 crèdits ECTS	Entre 3 i 5 activitats	50 % - 70 %	30 % - 50 %

32. Quan el nombre d'estudiants matriculats en un grup sigui superior a 75, el llinar mínim d'activitats avaluables podrà ser de 2 en comptes de les que estableix el punt anterior. Durant els primers deu dies d'octubre de cada curs, i en un període equivalent en el segon semestre, la Secretaria d'Estudiants i Docència (Dret i Relacions Laborals) publicarà el nombre d'alumnes matriculats en aquell moment a cada assignatura i comunicarà als directors dels departaments i als caps d'estudis els grups amb més de 75 estudiants.

33. Les activitats avaluables, juntament amb la resta d'activitats dirigides, i sigui quin sigui el nombre d'unes i altres, no ha de superar el nombre d'hores previstes per al treball dirigit de l'estudiant en el marc de l'assignatura (*vegeu V*).

34. A banda de les activitats avaluables directament, el professorat pot programar altres exercicis o proves d'aprenentatge, teòriques o aplicades, obligatòries o opcionals, que poden tenir el caràcter i les condicions que el professorat expressi en el programa de l'assignatura. En qualsevol cas, el temps de dedicació de l'alumnat per a totes les activitats que no es facin a l'aula (catalogades com a *treball dirigit*), tant les d'avaluació com les d'aprenentatge, no ha de superar un terç de les hores totals dels crèdits ECTS de l'assignatura (*vegeu V*).

IV. DEL PLA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

35. Els plans docents s'han d'enviar, un cop aprovats pels consells dels departaments, als consells d'estudis o comissions de coordinació de màster perquè n'informin sobre la viabilitat i la coherència en el conjunt de plans docents. A continuació la Comissió Acadèmica de centre ha de ratificar, si escau, els plans docents, tal com assenyala la normativa vigent de la UB. Finalment, els plans docents seran publicats pels caps d'estudis o coordinadors de màster i es convertiran en el principal instrument d'informació acadèmica concreta de l'alumnat.

36. Pel que fa a l'avaluació, el pla docent ha de contenir informació substancial, clara i precisa sobre el sistema d'avaluació de l'assignatura. Ha de concretar, com a mínim, els punts següents:

- a) quantes proves avaluables hi ha (comptant-hi la de síntesi); la tipologia de cadascuna (*vegeu annex amb exemples de tipologies*) i el valor ponderat de cadascuna;
- b) el sistema d'avaluació única, amb indicació expressa del tipus de prova d'AU; si cal que l'estudiant lliuri alguns exercicis o activitats el dia de la prova d'AU, i el valor de la prova presencial i les activitats lliurades;
- c) el sistema de reavaluació;

- d) el tipus d'examen de convocatòria de fi de carrera;
- e) l'assistència obligatòria a les classes o a sessions concretes, si es considera convenient,;
- f) i qualsevol altra condició rellevant per a l'avaluació de l'alumnat.

37. Quan el sistema d'avaluació no sigui igual per a tots els grups d'una assignatura el pla docent ha d'incloure la informació singularitzada assenyalada a l'apartat anterior de cadascun dels grups. Quan hi hagi raons que ho justifiquin, i sempre que s'adverteixi amb antelació als estudiants, el professor podrà variar la tipologia prevista de les proves d'avaluació.

38. Els plans docents incorporaran els apartats 5 (clàusula d'exigència de qualitat lingüística), 32 (que faculta els professors a reduir a dues el nombre d'activitats avaluables si el grup supera els 75 estudiants) i 8 (que assenyalen la discrecionalitat del professor per establir la nota final definitiva).

39. Es pot establir un programa del professor que, en consonància amb aquest protocol acadèmic i docent, desenvolupi i concreti el pla docent de l'assignatura. El programa del professor pot contenir el calendari de les activitats d'avaluació, les condicions i la concreció del tipus de proves si no s'han inclòs en el pla docent.

V. LA DEDICACIÓ DE L'ALUMNAT

40. Les hores de dedicació de l'alumnat es compten en crèdits ECTS. Cada crèdit ECTS equival a 25 hores de dedicació total de l'estudiant. Aquesta dedicació es pot classificar, de manera orientadora, en tres blocs:

- a) Les activitats presencials, que acostumen a coincidir amb les classes programades, tant teòriques com aplicades. Aquestes activitats han d'ocupar aproximadament un terç del total d'hores assignades a l'assignatura en crèdits ECTS.
- b) Les activitats dirigides, que per definició són no presencials, que han d'ocupar aproximadament un altre terç de les hores totals de dedicació.
- c) El treball autònom de l'estudiant, que no és ni presencial ni dirigit, que ha d'ocupar, també aproximadament, el darrer terç de les hores de dedicació.

Per exemple: Una assignatura de 6 crèdits ECTS, en què cada crèdit comptés 25 hores, tindria 150 hores de dedicació total de l'alumnat, de les quals 50 serien de docència presencial, 50 de treball dirigit i 50 de treball autònom.

VI. LA COORDINACIÓ DOCENT

41. La coordinació docent del professorat assignat a cada grup ha de consistir, com a mínim, al control que cada professor incorpori la data de totes les activitats avaluables de la seva assignatura en un calendari únic —Agenda Docent Electrònica (ADE). Per facilitar un desenvolupament adequat de les activitats i fomentar-ne la qualitat, és convenient evitar concentracions innecessàries d'activitats en uns mateixos dies. També

pot formar part de les funcions de la coordinació docent organitzar activitats comunes per a l'alumnat del grup, estar al corrent del tipus d'activitats que programen les altres assignatures d'un mateix grup, fixar un pla de lectures, celebrar un claustre d'avaluació i, en general, valorar i incidir en la marxa general del curs i l'aprofitament dels estudiants. En aquesta línia, la Facultat ha programat diferents «grups coordinats» a primer curs i hi assenyala els paràmetres i els nivells concrets de coordinació docent (vegeu annex).

VII. LA TUTORIA PRÈVIA A LA MATRICULACIÓ

42. Abans de matricular-se, l'alumne —tant de nou ingrés com adaptat— dels primers cursos dels nous graus ha de fer obligatòriament una tutoria orientadora, per tal d'adaptar el nombre de crèdits a què s'ha de matricular a les seves expectatives reals de dedicació als estudis que ha elegit. El tutor l'ha d'orientar tant respecte del nombre de crèdits a què s'ha de matricular (que el primer curs poden ser 30 o 60, segons la normativa de la UB) com sobre a quines assignatures s'ha de matricular en cas que l'alumne no es matriculi a un curs sencer.

VIII. ELS GRUPS D'ESTUDI ORIENTAT

A. ASPECTES GENERALS

43. Els grups d'estudi orientat (GEO) presenten algunes característiques diferents respecte de la resta de grups ordinaris dels graus de la Facultat, ja que són els grups que, en la mesura que es pot, acullen l'alumnat de segona matrícula i programen menys hores de docència presencial. Atès que es tracta d'un tipus d'aprenentatge en què l'estudiant manté menys contacte de l'habitual amb el professor, s'han d'extremar les mesures d'informació (programa del professor) i la tutoria de l'alumnat.

44. Assisteix als GEO l'alumnat de segona matriculació, que repeteix l'assignatura, tant si prové del mateix grau com de l'adaptació d'una llicenciatura o d'una diplomatura. Perquè aquests estudiants es puguin inscriure en un grup ordinari de presencialitat estàndard requereixen l'autorització del cap d'estudis. També es poden matricular als GEO els estudiants de primera matriculació en una assignatura, que hagin estat autoritzats pels caps d'estudis i a partir de segon curs.

45. Cada grup pot tenir un màxim de 120 alumnes. S'han de crear tants grups com calgui per a cada assignatura i trencar, així, la simetria dels grups ordinaris.

B. LES HORES DE DOCÈNCIA PRESENCIAL

46. Els GEO presenten una mitjana d'hores presencials inferior a la resta de grups, però dins dels paràmetres de l'EEES. El règim de presencialitat dels GEO és el següent:

- a) Per a una assignatura de 6 crèdits: classes presencials teoricopràctiques d'1,5 h/setmana x 15 setmanes = 17,75 h // 4 h d'avaluació única (2 h a

mig semestre + 2 h a final de semestre) // Total presencialitat: 21 h semestre.

- b) Per a una assignatura de 9 crèdits: classes presencials teoricopràctiques de 2 h/setmana x 15 setmanes = 30 h // 4 h d'avaluació única (2 h a mig semestre + 2 h a final de semestre) // Total presencialitat: 34 h semestre.

C. L'AVALUACIÓ

47. Tots els estudiants segueixen el règim d'avaluació única. L'avaluació única als GEO es duu a terme en dues fases. Es qualifica d'avaluació única amb un parcial perquè l'estudiant fa dues proves o exercicis.

48. Tots els plans docents han d'oferir la possibilitat que l'estudiant faci ambdues proves, i hauran d'especificar el valor ponderat de cadascuna de les dues proves de l'avaluació única i el caràcter alliberador o no de la primera prova o parcial.

D. LA METODOLOGIA

49. La docència combina un ús intensiu del Campus Virtual i de les sessions presencials setmanals.

50. El Campus Virtual és l'espai en el qual el professor proporciona i distribueix materials docents, i on també es comunica amb l'alumnat mitjançant els taulers de notícies i la recepció de correus i consultes. El Campus Virtual d'una assignatura GEO ha de contenir una estructura en lliçons o blocs temàtics, coincidents o vinculats amb els del pla docent o el programa de l'assignatura. A cadascun dels blocs temàtics hi ha d'haver disponible material docent i bibliografia bàsica de referència per preparar l'assignatura.

51. Les sessions presencials setmanals han d'alternar sessions teòriques i sessions pràctiques en la proporció que decideixi el professor. Les primeres han de ser prèvies al treball de l'alumne i serveixen per regular i programar la matèria objecte d'estudi; les segones, les sessions pràctiques, han de ser posteriors al treball de l'alumne. Totes les sessions presencials serveixen per seguir, de manera sintètica i amb caràcter orientador, el temari de l'assignatura, i no són sessions destinades exclusivament a resoldre dubtes, tot i que també inclouen aquesta finalitat. Les sessions presencials permeten aclarir aspectes del temari, presentar explicacions de síntesi o esquemes de la matèria que l'alumne ha d'estudiar i ampliar, i facilitar a l'alumne l'elaboració d'exercicis pràctics de l'assignatura.

52. L'assignatura ha d'estar implementada al Campus Virtual, o bé ha d'estar dissenyada en el programa del professor, abans de l'inici del curs acadèmic. Aquesta preparació s'ha d'acreditar davant del cap d'estudis.

53. El programa del professor ha de detallar i determinar el contingut que té cada bloc temàtic. Cada bloc temàtic ha de contenir, com a mínim, un dossier amb els materials docents necessaris per preparar el curs i la bibliografia bàsica de referència imprescindible. En aquest programa també s'hi ha de detallar el sistema d'avaluació, amb l'especificació sobre com són les dues proves d'avaluació.

IX. ELS CRITERIS DE PRESENTACIÓ FORMAL DELS TREBALLS

54. Els estudiants han de presentar els treballs d'acord amb els criteris de presentació formal de treballs acadèmics, que han estat establerts des del primer curs de tots els graus a l'assignatura de Tècniques de Treball i Comunicació (Instrumentari a CPA), els quals es corresponen amb els establerts per la Universitat de Barcelona i tenen en compte les diferents tradicions acadèmiques que conviuen en els graus de la Facultat de Dret.

X. LA CÒPIA, EL PLAGI I ELS PROCEDIMENTS FRAUDULENTS

55. El plagi, que és la «part d'una obra d'altri inserida en la pròpia sense indicació de la font» (DIEC) o «copiar en allò substancial obres alienes i donar-les com a pròpies» (RAE), i la còpia, que és «la reproducció del text d'un escrit, d'una obra original, per imitació» (DIEC), són activitats fraudulentas que vulneren els principis bàsics i elementals del treball acadèmic, en el qual es demana a l'estudiant un exercici personal, reflexiu i original. També l'Estatut de l'estudiant (RD 1791/2010, de 30 de desembre) estableix, a l'article 13.2.d, entre els deures de l'estudiant «*Abstenerse de la utilización o cooperación en procedimientos fraudulentos en las pruebas de evaluación, en los trabajos que se realicen o en documentos oficiales de la universidad*».

56. La còpia o el plagi en qualsevol activitat avaluable obligatòria, prova de síntesi o avaluació única, així com la utilització o la cooperació en procediments fraudulents per dur a terme aquestes activitats, comporta la qualificació de 0 (suspens) en la qualificació final definitiva de l'assignatura, sense possibilitat de revaluació, atès que desvirtua l'autoria de l'exercici.

57. En els casos de còpia, plagi i procediments fraudulents el professor ha d'informar el cap d'estudis.

58. Una conducta reiterada de còpia, plagi i procediments fraudulents comporta la sol·licitud d'obertura d'un expedient disciplinari a l'estudiant.

XI. LES EXCEPCIONS AL PROTOCOL I LA REVISIÓ

59. A proposta dels consells d'estudis, la Comissió Acadèmica de la Facultat pot aprovar excepcions justificades d'aquest protocol en els plans docents o en els programes d'activitats del professorat.

60. La Comissió de Protocol i la Comissió Acadèmica han de revisar aquest protocol al final de cada curs.

ANNEXOS AL PROTOCOL ACADÈMIC I DOCENT PER ALS GRAUS DE LA FACULTAT DE DRET

Els documents dels annexos estan disponibles a:

http://www.ub.edu/dret/serveis/MID_accions.htm

- [Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i qualificació dels aprenentatges](#) (Consell de Govern de la UB, 8 de maig de 2012).
- Glossari acadèmic i docent de la Universitat de Barcelona (Comissió Acadèmica del Consell de Govern, 30/04/2008) <http://hdl.handle.net/2445/3141>.
- Taula orientadora de tipologies possibles d'activitats per a l'avaluació continuada (vegeu-lo a continuació)
- Taula orientadora d'activitats possibles per a la docència en avaluació continuada.
- Taula orientadora d'indicadors lingüístics per avaluar el nivell d'expressió escrita i oral.
- Quadre resum del protocol acadèmic i docent.
- Prova pilot de "Grups coordinats" als graus de la Facultat de Dret.

Taula orientadora de tipologies de possibles d'activitats per a l'avaluació continuada

Prova tipus test de resposta múltiple
Prova tipus test de veritable o fals
Prova tipus test d'aparellament
Prova tipus test d'ordenació
Prova tipus test de selecció de resposta incorrecta

Prova escrita: preguntes curtes
Prova escrita: desenvolupament d'un tema
Prova escrita: preguntes sobre lectures
Prova escrita: preguntes reflexives
Prova escrita: anàlisi comparativa

Resolució cas pràctic simulat o real amb preguntes
Resolució cas pràctic simulat o real

Comentari i anàlisi de textos
Recensió crítica
Recensió objectiva

Treball en grup
Treball escrit individual

Prova oral
Exposició oral

Exercicis pràctics

Pràctiques amb programes informàtics

Activitats de simulació

Debats

Portafoli o carpeta d'aprenentatge

7. Prova pilot de grups coordinats als graus de la Facultat de Dret (curs 2013-2014)

[Acord Comissió Acadèmica (plenària) de 20 de maig de 2014]

Per al curs 2014-2015 s'institueix, amb caràcter pilot, la figura del «Grup coordinat» en el grup o grups del grau de Dret que l'ensenyament determinarà.

Tots els professors que imparteixen docència en un grup coordinat es constitueixen en equip docent. Des del Deganat de la Facultat es faran les gestions oportunes perquè els professors dels grups coordinats disposin dels reconeixements corresponents de mèrits d'innovació docent. La participació en un grup coordinat serà reconeguda amb 50 hores PDA (+ 20 h el coordinador) del GECA de Junta (a repartir entre els professors de l'assignatura si és de docència compartida). L'equip agruparà tots els professors que constin al Gr@d impartint docència en el grup, tant a primer semestre com a segon. Els departaments d'assignatures afectades seleccionaran i assignaran el professorat adient per a aquesta iniciativa; l'assignació docent serà la mateixa durant 2 cursos consecutius, com a mínim.

Un professor dels que impartirà docència en el grup n'assumirà la coordinació, a proposta del Deganat. El coordinador del grup assumirà simultàniament la tutoria grupal dels estudiants.

El contingut de la coordinació docent d'aquests grups pilot, i que el professorat assignat es compromet a realitzar és el següent:

- 1.- **Elaborar i publicar un programa docent únic del grup**, vinculat als respectius plans docents de les assignatures que hi imparteixen docència. El programa docent, que integra informació treballada i acordada per tots els professors del grup, conté, com a mínim, temari detallat de cada assignatura; activitats d'avaluació detallades i amb calendari; altres activitats; pla de lectures; bibliografia.
- 2.- Elaborar un **pla de lectures** de curs i assignar-les i distribuir-les per assignatures.
- 3.- Elaborar un **pla i un calendari únic d'activitats complementàries** (conferències, seminaris, sortides, etc.) per a cada semestre.
4. Decidir sobre la distribució de l'acció i l'avaluació de **competències transversals** del grau.
5. Decidir conjuntament el **tipus d'activitats** d'avaluació.
6. Concertar conjuntament les **dates de les activitats d'avaluació** i incorporar-les a l'Agenda Docent Electrònica (ADE), i **harmonitzar els horaris** de les proves per reduir-ne l'impacte docent en altres assignatures.
7. Decidir el **reconeixement**, total o parcial, d'activitats entre més d'una assignatura.
8. Celebrar **claustrat d'avaluació** i tancar de manera col·legiada el procés d'avaluació dels estudiants del grup.